

PROBLEMENVRAAG OMNIBUSENQUETE 2019

Op verzoek van diverse afdelingen van de gemeente Rotterdam voert de gemeentelijke afdeling Onderzoek en Business Intelligence jaarlijks in het begin van het jaar een Omnibussenquête uit onder Rotterdammers van 16 tot en met 85 jaar. Het betreft een enquête die naar eigen keuze schriftelijk dan wel via internet kan worden ingevuld, waarbij via aanvullend mondeling veldwerk door een gespecialiseerd extern bureau extra zorg wordt besteed aan voldoende respons onder Rotterdammers met een migratieachtergrond.

In de Omnibussenquête 2019 is onder meer ook een vraag opgenomen naar de belangrijkste problemen in Rotterdam die met voorrang moeten worden aangepakt. In deze notitie worden de resultaten beschreven.

De respons op de Omnibussenquête bedroeg 28%, wat niet slecht is voor enquêtes in een stad als Rotterdam. Dankzij een aantal veranderingen in de aanpak is de dalende trend in de respons de laatste paar jaar gekeerd. Bovendien is de representativiteit van de respons sinds vorig jaar door een veel grotere opbrengst van het aanvullend mondeling veldwerk onder Rotterdammers met een migratieachtergrond een stuk beter dan daarvoor, al blijven sommige bevolkingsgroepen wat ondervertegenwoordigd. Uitkomsten kunnen dan ook nog steeds goed vergeleken worden met uitkomsten uit eerdere Omnibussenquêtes.

De belangrijkste problemen in Rotterdam

Sinds 2005 wordt in de Omnibussenquête een versie van een Problemenvraag opgenomen zoals die ook in de andere drie grote steden in hun Omnibussenquêtes geformuleerd zou worden: 'Wat zijn de belangrijkste problemen in Rotterdam die met voorrang moeten worden aangepakt?'. De (maximaal) drie problemen die de respondenten hier in eigen woorden hebben geformuleerd, zijn ingedeeld in een twintigtal categorieën, conform de aanpak bij de Omnibussenquêtes sinds 2005. Dubbeltellingen zijn daarbij geëlimineerd.

<i>Belangrijkste problemen in Rotterdam</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Verkeersproblematiek	33%	32%	32%	30%	31%	34%	36%	40%	43%	44%
Criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast	57%	52%	53%	50%	52%	47%	46%	39%	38%	42%
Vervuiling, vernieling en beheer openbare ruimte	29%	32%	32%	32%	29%	33%	29%	34%	33%	36%
Woningproblematiek	6%	7%	5%	6%	7%	7%	8%	15%	19%	20%
Bevolking / bevolkingssamenstelling	16%	14%	12%	14%	13%	13%	11%	17%	11%	10%
Werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, armoede e.d.	8%	8%	11%	14%	17%	16%	15%	13%	13%	10%
Kwantiteit / kwaliteit overige voorzieningen	11%	12%	10%	10%	15%	14%	14%	11%	12%	10%
Jeugdproblematiek	25%	20%	18%	18%	13%	14%	10%	9%	7%	8%
Kwantiteit / kwaliteit openbaar groen	4%	5%	4%	4%	4%	5%	2%	7%	6%	8%
Overige overlast	7%	5%	6%	5%	5%	4%	5%	7%	5%	7%
Verpaupering / verloedering wijken	6%	6%	7%	6%	7%	5%	7%	7%	4%	4%
Kwantiteit / kwaliteit speelgelegenheid	1%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	2%
Verkeerde stedenbouwkundige plannen	2%	2%	2%	2%	3%	1%	1%	1%	1%	1%
Overige problemen	12%	15%	19%	18%	22%	22%	18%	24%	28%	19%
w.o. luchtvervuiling, milieu	3%	3%	3%	4%	5%	7%	7%	10%	11%	11%
gemeente / overheid algemeen	7%	5%	10%	9%	9%	9%	5%	4%	4%	4%
onderwijs	.	.	3%	2%	4%	2%	3%	3%	4%	0%

De belangrijkste problemen volgens de Rotterdammers bleken tot voorkort ieder jaar weer te liggen op het vlak van criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast, maar sinds 2015 werden zulke onderwerpen wel ieder jaar minder vaak genoemd. In 2017 werd voor het eerst een ander soort problematiek het meest genoemd, en die problematiek staat sindsdien op de eerste plaats: met 44% is verkeersproblematiek (zoals parkeer- en bereikbaarheidsproblematiek) wederom vaker genoemd dan criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast (42%). Op de derde plaats komt de ver-

vuiling en vernieling en het beheer van de openbare ruimte (inclusief openbaar groen) (36%). Deze drie soorten problematiek worden al vele jaren het meest genoemd, al neemt de verkeersproblematiek dus wel toe. Ook de problematiek van criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast is dit jaar overigens weer iets toegenomen, evenals die van de vervuiling en het beheer van de openbare ruimte. Na die traditionele top-drie komt de woningproblematiek, die dit jaar door 20% is genoemd; tweeëneenhalf keer zo vaak als drie jaar geleden. De sociaal-economische problematiek (werkloosheid en armoede en dergelijke) wordt de laatste jaren weer iets minder vaak genoemd. Opvallend is voorts, dat jeugdproblematiek de laatste jaren minder vaak genoemd wordt.

Als de drie gebieden van het NPRZ (Feijenoord, Charlois en IJsselmonde) met de rest van de stad worden vergeleken, valt op dat criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast er iets vaker worden genoemd (43% versus 41%), evenals vervuiling en beheer van de openbare ruimte (43% versus 33%). Woningproblematiek (19% resp. 21%) en sociaal-economische problematiek (8% resp. 10%) worden in beide delen van de stad ongeveer even vaak genoemd, en verkeersproblematiek (40% resp. 45%) en luchtvervuiling / milieu (7% versus 13%) worden op Zuid juist minder vaak genoemd.

De verschillen naar sociale score van de buurt volgens het *Wijkprofiel 2018* zijn over het algemeen niet groot. Parkeerproblematiek wordt vaker genoemd naarmate de sociale score van de buurt lager is; overige verkeersproblematiek juist vaker naarmate de score hoger is. Ook criminaliteit en onveiligheid wordt vaker genoemd naarmate de sociale score van de buurt hoger is, evenals sociaal-economische problematiek en luchtvervuiling / milieu. Vervuiling, vernieling en beheer van de openbare ruimte wordt vaker genoemd naarmate de buurt "slechter" is; in de buurten (ver) onder het gemiddelde is dit zelfs het meest genoemde probleem.

En ten slotte kan nog worden opgemerkt dat het noemen van criminaliteit, onveiligheid en drugs-overlast geen duidelijk verband kent met de veiligheidsscore van de buurt volgens het *Wijkprofiel 2018*: 42% in buurten (ver) onder het gemiddelde, 39% in buurten rond het gemiddelde, 42% in buurten boven het gemiddelde, en 45% in buurten ver boven het gemiddelde.

Overigens hoeft het natuurlijk niet zo te zijn dat met de genoemde met voorrang aan te pakken problemen ook problemen *in de eigen buurt* bedoeld worden: er is gevraagd naar de belangrijkste problemen *in Rotterdam!*

Een paar opvallende conclusies uit het bovenstaande: Verkeersproblematiek is volgens de Rotterdammers het meest urgente probleem; sinds 2017 in sterkere mate dan criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast. De woningproblematiek is de laatste drie jaar fors toegenomen, en de sociaal-economische problematiek wordt de laatste jaren weer iets minder vaak genoemd. Deze beide soorten problematiek worden trouwens vaker genoemd naarmate men zelf beter gesitueerd is. Over luchtvervuiling en milieu maken vooral de beter gesitueerden zich zorgen.

Voor alle verdere inlichtingen:

Paul de Graaf, tel. (010) 267 15 30, e-mail pa.degraaf@rotterdam.nl.

Onderzoek en Business Intelligence; juni 2019.

Auteur: Paul de Graaf.

Voor meer informatie: <http://www.onderzoek010.nl>

Gemeente Rotterdam